TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Quy định về tham gia bảo hiểm xã hội bắt buộc đối với chủ hộ kinh doanh từ 1/1/2026

14:50 11/09/2026

Việc xác định chủ hộ kinh doanh thuộc diện tham gia bảo hiểm xã hội bắt buộc được căn cứ vào thời điểm và mức doanh thu kê khai của hộ kinh doanh.

Ảnh minh họa

Theo đó, chủ hộ kinh doanh có đăng ký kinh doanh, kê khai doanh thu năm trên 1 tỷ đồng và thuộc diện phải nộp thuế giá trị gia tăng, thuế thu nhập cá nhân thì thuộc đối tượng tham gia BHXH bắt buộc.

Đối với chủ hộ kinh doanh có mức kê khai doanh thu năm từ 1 tỷ đồng trở xuống, có thể đăng ký tham gia BHXH tự nguyện để tích lũy thời gian tham gia BHXH, bảo đảm các chế độ an sinh xã hội như trợ cấp thai sản, hưu trí, tử tuất cho bản thân sau này.

Việc xác định đối tượng tham gia BHXH bắt buộc đối với chủ hộ kinh doanh được thực hiện theo từng giai đoạn.

Từ ngày 1/7/2025, chủ hộ kinh doanh của hộ kinh doanh có đăng ký kinh doanh, nộp thuế theo phương pháp kê khai thuộc đối tượng tham gia BHXH bắt buộc. Chủ hộ có thể đăng ký, nộp hồ sơ tham gia BHXH bằng một trong hai phương thức: Nộp qua hộ kinh doanh hoặc nộp trực tiếp cho cơ quan BHXH.

Quy định này được nêu tại điểm m khoản 1 Điều 2, khoản 2 Điều 27 và khoản 2 Điều 28 Luật BHXH năm 2024; khoản 2 Điều 3 Nghị định số 158/2025/NĐ-CP ngày 25/6/2025 của Chính phủ quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật BHXH về BHXH bắt buộc.

Trong giai đoạn từ ngày 1/7/2025 đến trước ngày 1/1/2026, việc xác định hộ kinh doanh nộp thuế theo phương pháp kê khai được thực hiện theo quy định tại khoản 1 Điều 4, khoản 1 Điều 5 Thông tư số 40/2021/TT-BTC ngày 1/6/2021 của Bộ trưởng Bộ Tài chính.

Từ ngày 1/1/2026, chính sách thuế đối với hộ kinh doanh có sự thay đổi. Theo quy định tại Nghị định số 68/2026/NĐ-CP ngày 5/3/2026 và Nghị định số 141/2026/NĐ-CP ngày 29/4/2026, tất cả các hộ kinh doanh đều phải kê khai doanh thu gửi cơ quan Thuế. Đồng thời, mức doanh thu chịu thuế của hộ kinh doanh được điều chỉnh từ trên 500 triệu đồng/năm lên trên 1 tỷ đồng/năm đối với trường hợp phải nộp thuế giá trị gia tăng, thuế thu nhập cá nhân.

Theo đó, từ ngày 1/1/2026, chủ hộ kinh doanh có đăng ký kinh doanh, kê khai doanh thu năm trên 1 tỷ đồng và phải nộp thuế giá trị gia tăng, thuế thu nhập cá nhân thuộc đối tượng tham gia BHXH bắt buộc. Chủ hộ kinh doanh thuộc trường hợp này thực hiện nộp hồ sơ đăng ký tham gia BHXH bắt buộc cho cơ quan BHXH.

Đối với hộ kinh doanh tự xác định có mức doanh thu năm từ hoạt động sản xuất, kinh doanh hàng hóa, dịch vụ từ 1 tỷ đồng trở xuống, hộ kinh doanh thông báo doanh thu thực tế phát sinh trong năm với cơ quan Thuế chậm nhất là ngày 31/1 của năm dương lịch tiếp theo.

Như vậy, từ ngày 1/1/2026, có thể hiểu đơn giản rằng chủ hộ kinh doanh có đăng ký kinh doanh và kê khai doanh thu năm trên 1 tỷ đồng, thuộc diện phải nộp thuế giá trị gia tăng, thuế thu nhập cá nhân thì phải tham gia BHXH bắt buộc. Chủ hộ kinh doanh có mức kê khai doanh thu năm dưới 1 tỷ đồng có thể lựa chọn tham gia BHXH tự nguyện để tích lũy thời gian tham gia BHXH và bảo đảm các chế độ an sinh xã hội cho bản thân.

Theo lộ trình, từ ngày 1/7/2029, chủ hộ kinh doanh của các hộ kinh doanh có đăng ký kinh doanh còn lại sẽ thuộc đối tượng tham gia BHXH bắt buộc.